

Provincia Belgica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67086](#)

P R O V I N C I A
B E L G I C A.

ELGIVM TENVERE so-
cij ducenti octoginta quattuor.
Quot in singulis Domicilijs (ea
sunt quindecim) singillatim po-
netur. Duo e vita migrarunt. In
Societatem dicauere se quat-
tuor supra viginti.

L O V A N I E N S E C O L L E G I V M .

L OVANII viginti septem. Vbi fere eadē,
quæ anno proximo, studia viguere. cum
enim a grassatoribus viæ insiderentur, nec esset
tutus egressus vrbe, in vrbeam ipsam, vrba-
nosque, nostrorum se industria conuertit. Theo-
logicus ager primitias obtulit Christo Iesu
quattuor iuuenes, e quibus sacerdotes duo. So-
dalitas Matris magnæ magnos facit progres-
sus. ipsa aucta sodalibus centum octoginta: mi-
rum quantum accensa est diplomate ex vrbe
transmisso, quo, vt Romanæ adiungeretur, po-
testas fiebat. huic militant, præter Theologos,
selectissimi quique iuris consulti, ac Philo-
phi. ex his, quidam cum ad eam vocaretur, nec
vellet adscribi ante, quam, vt parentes saluta-
ret, excurreret in patriam, captus est a prædo-

Q nibus

nibus in itinere: putauit hanc esse pœnam cun-
ctationis suæ. igitur concubia nocte , cum reli-
gione voti se Deo obligasset , custodibus altum
dormientibus , dissolutisque vinculis , capessit
fugam: mox in columnis opitulatrici Virginivo-
rum exoluit . Doctrinæ Christianæ explican-
dæ ratio in urbanis scholis reuocata , vno e no-
stris docente : et spes est , vt tam utile institu-
tum propaget, alatque æmula consuetudo. Mi-
les non infimæ fortis tanto animi dolore con-
uersus est in peccatorum pœnitentiam , vt de-
iectos in terram oculos ad cælum non auderet
attollere : non in Dominica palmifera accipe-
re ramum , signum pacis , et victoriae : quippe
qui nondum haberet placatum Deum , & ab ho-
ste vicitus fuisset : sequebatur supplicationem
seorsum a ceteris , sibi ipse infensus: adeo super
mærorem , pudor quidam societatem vitare ,
& cœtus fugere hominum iubebat: vltimus om-
nium templum ingressus , pectus , & os manibus
verberans , ingenti luctu se ad pedes projicit sa-
cerdotis , spectante populo , orans , vt calcaret
collum hominis ad flagitia præcipitis : odium
se esse cæli , onus terræ , indignumque qui admit-
tatur ad cuiusquam colloquium , aut aspectum:
et incendebat hæc fletu , donec clementissimus
Deus tristitiam discussit , & humani nubila ani-
mi diuina luce serenauit .

DO-

DOMVS PROBATIONIS
Tornacensis.

TORNACI quadraginta duo . Hic insti-
tuuntur Nouitij, & recoquuntur veterani.
De vtrisque singillatim . Ac primū quædam de
certamine illorum . carcerem vnum, & fastidia
octo mensium , ea tulit animi magnitudine , vt
tandem die suo natali ordiretur initia alterius
vitæ . alter ex illustri Comitum familia, patien-
tia , & dexteritate ingenij, ita tractauit dome-
sticos, & familiares, moram cupitis afferentes,
vt ijsdem sit usus deprecatoribus ad Societa-
tem impetrandam . fuit & quidam candidatus
iuris ciuilis, qui cum per speciem mutandi cæ-
li, causa valetudinis, Antuerpiam venisset, per-
actis exercitijs spiritualibus , spiritum , quem
imbiberat, adeo prudenter dissimulauit, vt ne
frangeret concitatum patris animum (cuius
indignatio non parum nobis obfuisset) sed fle-
cteret, cauto consilio , lenique agendi via , eo
circumduxerit , vt impelleret in assensum . Il-
lud porro studium est omnium, vt animum vin-
cant, quæ est optima victoria : quin et diebus
festis, vt primis ab annis insuescant muneribus
Societatis, teneram ætatem erudiunt Christia-
nis præceptis : addentes interim exempla pro-
mouendæ adulteræ . nec sine effectu . Ancilla quæ-
dam hæresi infecta, audito miraculo de duobus

Q 2

Ana-

Anabaptistis conuersis in carcere , & sibi , & hero eadem peste laboranti saluti fuit . amiserat altera pudicitiam , nisi vteretur remedio , quod a Catechista acceperat . Sunt & scholæ puellarum , quibus de nostrorum consilio virgines præsunt pudoris magistræ . hinc ille fructus , vt pleræque abnuāt iugum hæreticorum , & multæ religiosam vitam sint complexæ . his scholis referunt acceptam nobiliorum familiæ obedientiam ancillarum , filiarum modestiam . Hæc de Nouitijs . At veterani certis diebus urbanos adolescentes imbuunt , mandante magistratu : forasque egressi informant agrestes , admonentque confessionis integræ , inutili pudore abiecto . Rustici multi , qui ob annonæ caritatem , vastitatemque patriæ , ad Hollandos Zelandosque profugerant , ad castra Ecclesiæ reducti . Quidam prætermisso in baptismate ritus in templo nostro suppleuit , iubente Episcopo : qui & hominem sacro Chrismate confirmauit . Sacerdos noster Insulas (nomen est urbis) missus in ferijs Christi resurgentis , præbuit aurem multis confitentibus : persuasit , vt rediret in cœnobium , desertori religionis . Ceterū exulti plurimi meditationibus nostris , Præfules præcipue , & pastores animarum . unus denique rusticus , aduersus potentioris impotentiā carcere creptus .

DVACENSE COLLEGIVM.

DVACI quadraginta tres. Virgo Deo sacra e diaboli præstigijs, sacrilegij impieitate, relinquendi cœnobij consilio, abstracta. mulier cum se eiecisset e vago concubitu, paupertatem inhonestis opibus præoptauit. audierunt nostri paganos plurimos, & cœnobia nonnulla sacramentis firmarunt. At Sodalitiū Parthenium pro dignitate laudari non potest: numerat adolescentes circiter sexcentos. spectaculum ciuitatis, & pietatis incrementum. die festo sacrosanctæ Eucharistiæ processerunt bini, luminibus accensis, pulcherrima pompa: octodecim Societatem ingressi: vndecim ostiū pulsant, vt admittantur: ea religio est omnium, vt opinio sit negligere pietatem, qui Sodalitatem contemnat. e Scholasticis quidam a pueritia imbuti hæresi ad priscam religionem traducti.

COLLEGIVM AVDOMARENSE.

AVDOMARI triginta unus. Præter Cathechesim, diebus festis, ternæ conciones habitæ in celebrioribus locis: et salutares multis fuere: quod morū mutatio testatur, & frequentia sacramentorum. restitutum a tribus æs alienum non parui ponderis. trecentos

Q 3 anreos

aureos redhibuit vnus, alter mille, tertius qua-
ter mille. Nobilis mulier perfidiosam hæresim
abdixit: et erat in oculis, qui antea idem fece-
rat, fratris exemplum. concubinæ aliquot, & do-
micilium, & vitam mutarunt. quædam, quæ vi-
tam sibi eripere cogitabat vel aqua, vel laqueo,
vt melius, sibi consuleret adducta. insonserat in
carcere, qui, vt confessione purgauit animam,
postridie solutus est, in se spōte dēriuāte culpā,
qui admiserat scelus. Nocentes præmuniti ad
extremum supplicium æquo animo obeundum.
Scholasticorum non parvus fructus. Sodali-
tium Virginis in dies augescit: quod et dicen-
dum de sacro instrumento, deque Collegij ædi-
ficatione. ad hunc usum a viro quodam nobili-
tria florenorum millia collata.

C O L L E G I U M A N T V E R P I E N S E.

ANTVERPIAE duodeuiginti. In ea re-
maxime se exercuerunt nostri, vt erranti-
bus monstrarent viam, quæ sola ducit ad salu-
tem: id eo difficilius, quod iam ab urbe dedita,
pacti in ea rem fœderis tēpus exierat. et aliqui
rectum iter ingressi: in his adolescens nobilis
parenti, vxor coniugi, duces fuere: alter attulit
fecum libros, originem erroris, qui & in ignem
conieci. Multa eiusdem generis prætermitto.
Quin, et urbe etiam, quantum licuit per latro-
cinia, nostrorum industria egressa, multis sa-
luti

Iuti fuit: multi, illorum admonitū, sarta tecta
 habuerunt præcepta Catholicæ religionis. adoleſcens quidam, ne offendiceret apud patrem aberrantem a regula, & præscriptione fidei, opus faciebat diebus festis, & a re diuina abstinebat: sed a nostris edoctus crimen exhorruit: quin, et maluit perpeti verbera, quam Deo non parere: illud affirmans, vitam sibi potius, & sanguinem, quam diuinorum præceptorum obseruantiam defuturam. qua eius constantia familiares permoti, detestati errorem suum, sacros dies religiosius exegerunt. conciones, quæ haberi solent Decembri mense, & Veris maiore parte, domi, forisque frequentissimæ fuere. De supplicatione sacræ hebdomadæ extremæ satis est illud dicere, fuisse splendidissimam, & similem anni superioris. Sodalitas Dei matris excitata plurimum consociatione Romana. Templo multiplex, & diues accessit ornatus.

TRAIECTENSE COLLEGIVM.

TRAIECTI octodecim. Eorum sedulitatem testatur primū præsidiariorū militum modestia, quam exteri mirantur: deinde vicinarum vrbium æmulatio, quæ Catechismi fructu excitæ nostros expetunt, & instruendos rudes (vt nuper fecerunt in Iudæa adolescentula) mittunt. In pagis vrbis adiacentibus præstitum, vt rediret usus, qui pæne exoleuerat, sacramen

Q 4 ti

ti Confirmationis, templaque iniuria temporum profanata restitueretur. Germanis & griseis, qui e castris regis in nosocomia huius urbis deportati fuerunt, ita prospectum est, ut non corpori sua deesset, non animo medicina: quam caritatem admirati Hispani, dum nostros de sacra æde extruenda sollicitos vident, ultro stipendiiorum partem, renitentibus licet, pollicentur: eosque imitati ciues, liberales se hactenus in ædificatione cœpta præbuere. Primum lapidem, serenissimorum Leodiensis, & Parmensis voluntate, (hæc enim urbs Catholico regi, & Leodiensi Principi ex æquo paret) delecti primarij duo, sueta cærimonia poluerunt. Qui sunt e Sodalitio Deiparæ, sub multam noctem redempto orbi dicatam, nouo exemplo, flagellis se ceciderunt, adiungéntibus se Hispanis plenisque, ad voluntariam sanguinis profusionem attonita ciuitate. nec vero suis partibus defuere sodales, qui e Scholasticis coaluerūt, siue infundendis precibus, siue in procuranda salute aliquorum. Ceterum missi nostri Aquisgranum, Mafecam, & Ruremundam: nomina oppidorum. Mafecæ tres hæresim dedocti: confirmati vacillantes: pax duas inter familias constituta: ludi magister Catholicus subrogatus, hæretico expulso: ceteris etiam in locis æque utilles, ut eorum discessum morari cuperent tempestate lacrimarum.

COLLEGIVM LEODIENSE.

LEODII triginta quattuor. Circumcisio-
nis dies, & illi deinde, qui sacri sunt Virgi-
ni annuntiatæ, & Dominicæ Cœnæ, notabili ap-
paratu, & frequentia ciuum, celebrati. fuit
etiam sua celebritas in dedicatione recentis
facelli. Mulieres quædam inopia coactæ, ma-
trisque, tum suasu, tum exemplo, multorum æ-
moribus seruiebant: has adhortatus sacerdos,
vt vni Deo deseruiren, adeo perpulit, vt ad ho-
nestatem traductæ desereret primo parentem,
deinde etiam conuerterent. Serenissimus An-
tistes discipulorum animos, in repetitione stu-
diorum, cum delecti essent in singulis classib[us]
diligentissimi quique, muneribus accedit. Pijs
commentationibus informati nonnulli ex Cle-
ro, solito cum fructu. Catechismus nouem Pa-
rœcijs explicatus: sublatu[us] chorearum usus, in
oblatione virginum Deo dicandarum. Nobilis
virgo, quæ frequenti mysteriorum usurpatio-
ne, & asperitate cilicij, ieunijsque carnem do-
muerat, spiritualibus armis debellauerat dæ-
monem noctu insidiantem, mundum denique,
cum in cœnobium, vt abderetur, a parente ex-
torsit prope miraculo, deuicit. Missus ad oppi
dū huius diœceos, Quadragesima, sacerdos,
operam præclare posuit in muneribus Societa-
tis: ita vero in Catechismo tradedo, vt magni-
tudo fructus superauerit assiduitate laboris.

C O L-

-VIII-

COLLEGIVM BRVGENSE.

BRVGIS tredecim. Et quoniam armis circumsonat hostis, prouisum, quantum fieri per eos potuit, pietati vrbaniæ, ut iuuentus adiuuaretur Catechismo: cuius studium sacrorum Antistes, & Senatus, promouent, auctoritate donisque. Cautum, ne quis ex Hollandis, Zelandisque reuersus innouet se ad religionem Catholicam, nisi antea mature instructus. id quod fecere nonnulli. Pœnitentium numerus auctus, Quartuor sacrarum virginum domicilia adiuta. Mulier, quæ adulterio venenum adiecerat, ifrito conatu, adducta ad salutem animæ corporisque. superstitiosi libri aliquibus detracti. Solemnis est in hac vrbē, quinto nonas Maij, supplicatio: circumfertur facer Domini cruor: sed cum religio vertisset in luxum, auctor fuit unus e nostris, qui ad populum verba faciebat, vt lasciuia omnis tolleretur: ita nihil factum, visumque, quod non maxime conueniret. Posuerat priuatorum quorumdam libertas (vt mos olim habebat in rerum statu meliorum) per præconem certamina, & præmia insolentiæ publicæ, qui cantando, saltando, cachinnando, mentiendo, ceteris anteissent: huic quoque leuitati occursum: vrbanus Prætor præconem tridui inedia, auctores, larga eleemosyna in pauperes dividenda, multauit.

IPREN-

I P R E N S E C O L L E G I V M .

PRIS vndeclim. Flandrica Gallicaque con-
cionibus, excitati plures ad obeunda quo-
mensibus sacramenta. Repressa, vt alibi, in san-
ctimonialium professione, lasciuiae comes inop-
portuna saltatio. Monacha, quae eiurata prima
fide, innuptis nuptijs naufragium fecerat pudi-
citiae, facinus tandem detestata, relicto scopulo
cui adhaeserat, arrepta tabula pœnitentiae, in-
clamauit Episcopum, vt reduceretur ad por-
tum. ægrorum corporibus animisque subuen-
tum. Fuere, qui a desperata salute, deposita pec-
catorum sarcina, stupentibus medicis, conua-
lescerent. excusum a quattuor e nostris ad di-
uersa loca: et quidem, exeunte anno, & ieunio
verno, Furnos Neoportumque: neque aliena ra-
tioni multorum, eorum excursion, seu commo-
ratio fuit. Ceterum e cœtu Parthenio tres ado-
lescentes in varias religiosorum familias ad-
lecti.

C O L L E G I V M C O R T R A C E N S E .

C O R T R A C I sedecim. Laborauimus in-
ter inuidos, sed eos existimauimus, vt ple-
rumque, virtutis tormenta. Ex concione publi-
ca, crebris adhortationibus ad moniales, do-
ctrinæ explanatione quattuor locis, multiplex
fructus

fructus. Penetrauit etiam ad oppida pagosque Collegij labor, Tornacensi Episcopo, institutos primum a nostris sacro Chrismate confirmante. certe Menenenses, quorum, ut rebellio Flandriæ olim calamitosa, fides perutilis fuit, tantum profecere, ut se ipsi mirentur, & decreuerint publice augere redditus vicini Collegij, vt ne desit sacerdos, qui eos pergit instituere diebus festis. Harlebeca, olim ante omnes vrbes Flandriæ memorabilis, nunc etiam, vel ipsis reliquijs veneranda, idem studij a nobis contendit, magna Canonicorum, & Senatus voluntate. Sed domum redibo, vt singillatim nonnulla quam breuissime percurram. Miles nobilis propinquus Præfecti Cortracensis, cum infert se medium duobus conserentibus manus, ut dirimat pugnam, accepit vulnus in capite: dominum refertur: accitur mulier pharmaceutica, similibus, ut aiebat, in rebus expertæ virtutis, & sacerdos: illa, ut corporis, hic, ut vulnera sanaret mentis. non placuit sacerdoti compar adhibens cantamina: iubet expelli: factumque est, Deo adiuuante, ut chirurgi sanioris ope sanaretur æger cicatrice obducta. Duas sorores forma & ætate florentes militum libido abduxerat: sed minor postmodum pertæsa flagitij, ut reuocaret se ad honestatem, maiori fuit exemplum, & magistra. Puella agitata monstris, timebat furias, & terrebat parentes: mox reddita illi quies, & pax domui, remedio confessio-

nis.

nis. Graue odium inter duos fratres , & implacabile , nostrorum admonitu , Deique nutu , mutuo osculo complexuque finitum . Læserat quidam alium verbo nō acerbissimo , & quamquam veniam precatus , carcerem non effugit : hic cum grauiora metueret , pro egressu votum nuncupat Virgini Lauretanæ : idque illi cordi fuit . proripit se e custodia elusis custodibus : voto se liberat : in reditu cum denuo accersetur , ne daret pœnas nostrorum precibus datum est . Ceterum sacra sigillaria cerea diuini agni magnam in his locis venerationem habent , tum propter utilitates alias , tum maxime propter leuamen partus : hæc spes obstetricum , hoc remedium laborantium : ita a multis extuntur . Congregatio vtraque Dei matris , amplificatur quotidie crescente numero . honesta mulier , ab ipso statim die nuptiarum auersata virum , vt non videretur compos mentis , sed nunc de se , nunc de illo extrema cogitaret , vbi maritū audiuit consecrasse se Virgini , abiecta omni , qua angebatur animo , solicitudine , ad templum accurrit Deiparæ gratulabunda . Spē etiam ingentem ac subsidium in nostris scholis Cortracum habet , vt existant , qui religionem euersam quandoque restituant : ex ijs Episcopus in nostro facello initiauit sacris circiter triginta : sex in varios religiosorum ordines transiere .

GANDAVENSIS VALENCENEN-
sis, Montensis, Sedes.

GANDAVI septem. Milites adiuti, emen data iurisiurandi, potandique, perniciosa consuetudine .i concubinæ ablegatæ. tres a luponari retractæ . perfugæ septem ad Ecclesiam reducti . adolescens spe ditioris coniugij dæmoni se addixerat, magnis ab eo promissis one ratus, quæ etiam litteris firmarat: sed insequen ti nocte, vel visorum terrore, vel facti consciencia, mutatus cum esset ad pœnitentiam, ad nos confugit, factum aperit: cum porrigeret syn grapham igni tradendam, pars notarum eius inter manus contrectantium euanuit . Vir egregie doctus, & peritus linguarum, melioribus studijs tantum profecit, ut contempta vanitate, cui fuit addictior, maturo consilio Societatem nostram meditetur .

VALENCE NIS item septem. Et boni aliquid attulere ciuitati. labat hæresis, quæ aliquando regnabat . Confessionum communio numque vis, non nostro solum in templo, sed in varijs etiam parœcijs, magna, & crebra, ut qui comparant præsentia tempora cum superioribus, mirentur. in nosocomium introducta menstrua confessio . Mulier quæ pudicitiam habebat in propatulo, ad bonam frugem adducta. Tempa, Sanctorumque imagines, vetustate, &

HAB

negle-

neglectu squalentia , pristino nitoris restituta . Non nemo a pellice auulsus . Reconciliati duo cognationis vinculo coniuncti , quorum uterque alteri cædem moliebatur . Itum ad oppida , vicosque adiacentes , factumque apud multos , ut oreretur cura rerum diuinarum : et alicubi conciliata voluntas pagi , quæ a nobis abhorrebat : beneficentia yidelicet ad beneuolentiam iter ostendit .

MONTIBVS HAN NON IAE quinque . Hic etiam mortalium animos obligauere beneficia , quod non potuerant olim promissa : et spes iam melior illuxit . Conclaves Flandrica , Gallicaque frequentantur . euocatus noctu sacerdos ad ægrum veluti impotem sui , deprehedit eum , non ex mente laborare , sed ex capite : igitur curauit sanandum .

MISSIO CASTRENSIS , ET RESIDENTIA BRUXELLENsis .

DIVISVS fuit hoc anno per legiones castrensim labor , quod vniuersæ copiæ , ob infirmiorem Ducis valetudinem , in vnum locum non cogerentur . Concionibus , exhortationibus , in aleam , periurium , scortationem , peccata militaria , inuesti , tantum potuere dicendo , ut quod olim erat laudi , nunc dedecori habeatur . inuidit Satanus : excitauit Chilarchum ,

chum, qui dicitaret in eodem exercitu conuincire Martem & Religionem non posse: cauto silentio transmisit sacerdos, ne ferocem animū exasperaret: sed ille idem, paucis post diebus, erratum agnoscens quieteuit. ita Dominicus quisque dies celebratur in castris cum frequentatione mysteriorum: et milites sunt ad belli munia magis prompti, & ad militarem disciplinam. nec unum solum (quod quidam dixerat pro miraculo habendum) sed multos, inuenias e viris assidue dimicantibus, inculpatæ virtus. sacrosanctæ Eucharistiae Sodalitas constituta. inimicitia dirempta. pellicatus cum matrimonio mutatus. mulierculæ castris, vel sponte egressæ, vel virginis expulsæ. una, Deo, & religioni sacra, plures annos voti immemor consumperat in lustris: ventura erat in hereticī manum, cui & dederat fidem: sed illam cum Deus respexisset, amauit meliorem mentem. Res quædam etiam accidit, quæ ut habuit vicem miraculi, fuit omnibus exemplo. Voltabantur in cœno libidinis duo, nec admoniti resipiscabant: cum spernerentur tonitrua hominum, quasi sine ictu, ecce fulmen a Deo. comprehendit flamma tuguriolum, quo tegebatur, & corpora eorum absumpsit: terruit aliud in alio: enascentes ex ambustorum corporibus cū strepitu muscæ coloris nigerrimi. ita factum est prouidente clementia diuina, ut poena ad duos perueniret, ad omnes metus.

GROE

GROENINGA vrbs est Frisiæ nobilissima, anabaptismi, alijsque præterea erroribus vt finitimæ pleræque obnoxia. eo a Præfecto Pro uincia euocatus sacerdos, vt stationarios milites in fide siluescētes, & fere degenerantes excoleret, ita cupide exceptus est, vt superante multitudine opprimeretur. commodabat au res cōfidentibus, mane, & a meridie: sed & cum vespera noctem duceret, somnumque suaderet, fesso recrudescebat moles illa audiendi. breui admodum tempore quingenti absoluti. hinc illa, quæ sequi oportebat. fugatæ mulieres quæ formam prostituebant, vt venderent: nonnullæ in matrimonium ab amatoribus ductæ: e quibus vna vigesimum annum egressa, ante sponsalia sacris aquis abluta est. inualuit enim hæreticorum consuetudine, seu Præsidum incuria, hic error, vt in tota Prouincia multi careant baptismo. restincta odia. restitutæ res, quæ mala fide tenebantur, obstupefactis dominis insolitæ rei spectaculo, religione etiam motis. Permutuit militum animos centurionum quorumdam casus, qui confessionem eludentes, aut procrastinantes, confossi ab hostibus cecidere. abduixerant aduersarij, in omnem occasionem semper intenti, e nostris militibus quinque, spe mque fecerant libertatis eiurantibus fidem: ac primum tres, quibus vita potior fuit, interempti: duo reliqui, quibus mens melior, & constantior religio, cum beatis Claudio, & Nico-

R. lao,

lao, peregrinationis ad eorum templa sponsione se obligassent, tandem soluti sunt: nec deest ceturio, qui mortifero vulnere cum fuisset percussus, retinuisse vitam affirmat beneficio perceptæ Eucharistiæ. Duobus, qui falso putabantur a dæmone obsessi, remedium allatum. Hæc inter, sacerdos noster, si qua dabatur requies a procreatione militari, non negligebat urbana. Præfecti nobis amicissimi familiam purgavit: duos adolescentes illustres, ex hæreticis natos, pluresque alios Catholice ac pie institutos, publicis concionibus accedit. Sordes porro sacræ supellectilis, & squallor templi, damnabant negligentia sacerdotes, neque ciues id tacitum se rebant: persuasum centurionibus quibusdam, ut detractam ex instrumento suo vestem, argentumque magni pretij, conferrent in usum diuinum. Ceterum, quoniam Episcopo iamdiu caret Ecclesia, et ubi non adest oculus domini, res domestica perit, actum cum illustrissimo Nütio, regioque Senatu, ut deligeretur vir prudens, & doctus cum vicaria potestate. Demum cum redisset noster cum publicis litteris, super quodam negotio ad Patrem Prouincialem, mox repetit Frisiam: sed eo in itinere, pene omnibus, quibus se adiunxerat ut esset tutior, contrucidatis, euasit incolumis.

B R V X E L L I S octo. Totidem redierunt ad Ecclesiæ sinum: instructi multi, quorum religio non satis firma: deliramenta superstitionum,

num , & magicæ artis instrumenta consumpta
igne , aut reiecta . Custodiæ adiutæ . fontium
scelera prius confessione expiata , quam furca .

Statutum in carcere , nostris petentibus ,
sed annuente Senatu , altare , subsidio
vincorum , libellique pij cate-
nis appensi , in otio diuer-
ticulum , siue in mæ-
rore sola-
tium .

